

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 79/2023-26

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa súdneho exekútora [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou Hopferova s. r. o., Bajzova 2, Košice, IČO 47 254 220, v mene ktorej koná advokátka JUDr. Martina Hopferová, proti postupu a uzneseniu Okresného súdu Levice č. k. 1 Er 677/2014 z 21. januára 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 20. apríla 2022 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom a uznesením Okresného súdu Levice (ďalej len „okresný súd“) č. k. 1 Er 677/2014 z 21. januára 2022 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Napadnuté uznesenie sťažovateľ žiada zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie, priznať mu trovy konania a finančné zadosťučinenie v sume 200 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že okresný súd 9. júna 2014 poveril sťažovateľa ako súdneho exekútora vykonaním exekúcie v prospech oprávneného [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „oprávnený“).

Sťažovateľ následne predložil okresnému súdu návrh oprávneného na zastavenie exekúcie z 11. decembra 2019, ktorý bol okresnému súdu doručený 27. decembra 2019.

3. O predmetnom návrhu oprávneného okresný súd (obsadený vyšším súdnym úradníkom) nerozhodol a uznesením č. k. 1 Er 677/2014 zo 6. októbra 2020 určil, že došlo k zastaveniu starej exekúcie. V odôvodnení uviedol, že ide o tzv. starú exekúciu začatú pred 1. aprílom 2017, na ktorú sa vzťahujú ustanovenia zákona č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ukončení niektorých exekučných konaní“) účinného od 1. januára 2020. Vzhľadom na to, že v danom prípade uplynula rozhodná doba a zároveň nejde o výnimku v zmysle § 2 ods. 2 zákona o ukončení niektorých exekučných konaní, pričom neexistuje dôvod, pre ktorý by malo dôjsť k predĺženiu rozhodnej doby v zmysle § 4 ods. 1 a 2 zákona o ukončení niektorých exekučných konaní, došlo dňom nadobudnutia účinnosti daného zákona k zastaveniu predmetnej exekúcie *ex lege*. Podľa názoru okresného súdu platí, že v prípade, ak existoval dôvod na zastavenie tzv. starej exekúcie vyplývajúci z § 57 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“), o ktorom nebolo ku dňu nadobudnutia účinnosti zákona o ukončení niektorých exekučných konaní rozhodnuté, stará exekúcia sa nadobudnutím účinnosti tohto zákona zastavuje *ex lege*. Zároveň okresný súd nepovažoval za preukázané, že by sťažovateľ doručil oprávnenému upovedomenie o zastavení starej exekúcie v lehote podľa § 5 ods. 3 zákona o ukončení niektorých exekučných konaní, preto v súlade s § 8 ods. 2 zákona o ukončení niektorých exekučných konaní určil, že došlo k zastaveniu exekúcie *ex lege*.

4. O sťažnosti sťažovateľa nasmerovanej proti predmetnému uzneseniu vyššieho súdneho úradníka rozhodol sudca okresného súdu napadnutým uznesením tak, že ju ako nedôvodnú zamietol podľa § 250 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu a jeho vydaniu predchádzajúcemu postupu podal sťažovateľ ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

a) porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru spočíva v tom, že okresný súd vôbec nerozhodol o predložennom návrhu oprávneného na zastavenie exekúcie, ktorý mu sťažovateľ doručil ešte pred nadobudnutím účinnosti zákona o ukončení niektorých exekučných konaní, a preto napadnuté uznesenie označuje za „svojvoľné a arbitrárne“. Okresný súd pritom nelogicky na sťažovateľa prenáša vinu za to, že nevydal upovedomenie o zastavení starej exekúcie, hoci podľa názoru sťažovateľa neboli na jeho vydanie splnené zákonné podmienky, keďže rozhodná doba sa v súlade s § 4 ods. 2 písm. b) zákona o ukončení niektorých exekučných konaní predĺžila. Sťažovateľ sa domnieva, že namietané uznesenie okresného súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a konanie vykazuje také vady, ktoré majú za následok

zásah do jeho ústavou garantovaných práv. Podľa sťažovateľa „platí, že ust. § 4 ZoUNEK sa uplatní vtedy ak bol návrh na konanie a rozhodovanie podľa odseku 2 písm. a) až g) podaný pred zastavením starej exekúcie podľa ustanovení zákona. Čo bol jednoznačne aj tento prípad, keďže návrh na zastavenie exekúcie bol podaný ešte pred účinnosťou ZoUNEK.“;

b) arbitrárne a nezákonné rozhodnutie okresného súdu má za následok aj zásah do základného práva sťažovateľa vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a jeho práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, pretože namiesto zastavenia exekúcie podľa § 57 Exekučného poriadku a uloženia povinnosti nahradiť trovy exekúcie oprávnenému okresný súd určil, že exekúcia sa zastavuje *ex lege*, a nerozhodol ani o trovách exekúcie, ktoré podľa názoru okresného súdu sťažovateľovi nepatria. Tento svoj názor však okresný súd žiadnym spôsobom neodôvodnil. Nie je pritom zrejmé, na základe akého dôvodu by mal všetky náklady, ktoré počas exekúcie vznikli, znášať sťažovateľ, ktorý len konal svoju zákonom ustanovenú povinnosť;

c) okresný súd svojím postupom spôsobil vznik zbytočných prietahov a porušil tak základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, keďže dosiaľ nerozhodol o návrhu oprávneného na zastavenie exekúcie.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa o porušení označených práv napadnutým uznesením okresného súdu, ktorým bola sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka o zastavení exekúcie bez rozhodnutia o jej trovách zamietnutá.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením:

7. V kontexte sťažnostnej argumentácie ústavný súd poukazuje na svoju stabilnú judikatúru, z ktorej vyplýva, že sťažovateľ musí namietať porušenie svojich základných práv, pričom v spojitosti s konaním pred všeobecným súdom je to možné len vtedy, ak je v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu účastníkom konania, v ktorom namieta porušenie základných práv (napr. II. ÚS 3/05, II. ÚS 90/2012).

8. Súdny exekútor má pri výkone exekučnej činnosti postavenie verejného činiteľa. Tento status mu priznáva Exekučný poriadok, ktorý v § 2 ods. 1 ustanovuje, že exekútor je štátom určenou a splnomocnenou osobou na vykonávanie núteného výkonu súdnych a iných rozhodnutí. Podľa § 5 Exekučného poriadku má exekútor pri výkone exekučnej činnosti, ktorej vykonávanie je výkonom verejnej moci, postavenie verejného činiteľa. Z uvedeného vyplýva, že právnou úpravou v Exekučnom poriadku preniesol štát časť výkonu svojej moci (špecificky moci súdnej, ktorej súčasťou je aj konanie vykonávacie) na súdnych exekútorov. Nimi sú síce fyzické osoby, avšak táto skutočnosť má význam len právne-technický či organizačne-inštitucionálny. Z hľadiska funkcionálneho vykonávajú tieto osoby štátnu moc, resp. súdnu moc. Ak súdny exekútor vykonáva funkcie, ktoré by inak bol povinný vykonávať štát, resp. súd, je preto pri výkone zverenej štátnej moci povinný rešpektovať a dbať na základné práva tých osôb, vo vzťahu ku ktorým prenesenú

štátnu moc vykonáva; rovnako tak pre tieto osoby musí platiť rovnaký štandard ochrany ich základných práv ako v konaní pred súdmi.

9. Zákon o ukončení niektorých exekučných konaní má postavenie *lex specialis* k Exekučnému poriadku a ustanovuje najmä jednotlivé dôvody na zastavenie exekúcií začatých pred 1. aprílom 2017 vedených podľa Exekučného poriadku (§ 2 ods. 1) spolu s uvedením jednotlivých výnimiek (§ 2 ods. 2 a § 4). Zároveň upravuje špecifický postup súdneho exekútora týkajúci sa vydania upovedomenia o zastavení starej exekúcie (§ 5), trov starej exekúcie (§ 6), opravného prostriedku proti upovedomeniu o zastavení starej exekúcie (§ 7 ods. 1) a rozhodovania o ňom okresným súdom (§ 7 ods. 2 a 3), prípadne postupu okresného súdu v prípade nesplnenia povinností súdnym exekútorom (§ 8 ods. 2). V ostatných otázkach neupravených týmto zákonom sa použije Exekučný poriadok ako *lex generalis*, t. j. aj v prípade § 37 ods. 1 Exekučného poriadku, ktorý určuje, že súdny exekútor je účastníkom konania, len ak súd rozhoduje o trovách exekúcie.

10. Vychádzajúc z uvedeného, sťažovateľ je ako súdny exekútor oprávnený podať prostriedok procesnej obrany (sťažnosť) len proti výroku uznesenia všeobecného súdu, ktorý sa ho bezprostredne týka, resp. ktorým sa rozhoduje o jeho právach, teda len proti výroku o trovách exekúcie. Sudca okresného súdu však napriek tejto skutočnosti v dôvodoch napadnutého uznesenia konštatoval, že sťažovateľ bol oprávnenou osobou na podanie sťažnosti, a rozhodol o jej zamietnutí ako nedôvodnej, hoci smerovala iba proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka, ktorým bolo určené, že stará exekúcia sa zastavuje.

11. V zmysle aplikovateľného § 37 ods. 1 Exekučného poriadku tak sťažovateľ nemal postavenie účastníka konania, a preto nemá v tejto časti aktívnu legitimáciu na podanie ústavnej sťažnosti, keďže v tomto prípade nie je súdny exekútor nositeľom žiadnych základných práv (m. m. II. ÚS 113/02, I. ÚS 343/09, II. ÚS 245/2011).

12. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej sa napadnuté rozhodnutie zásadne nezrušuje preto, aby sa formálne zopakoval proces, ak výsledok konania nemôže priniesť pre sťažovateľa priaznivejšie rozhodnutie (m. m. III. ÚS 246/2018, III. ÚS 152/2019). Ústavný súd tak zastáva názor, že ani prípadné zrušenie napadnutého uznesenia by pre sťažovateľa neprinieslo priaznivejšie rozhodnutie. Predovšetkým sťažovateľ nebol, ako už ústavný súd konštatoval, oprávnenou osobou na podanie sťažnosti proti rozhodnutiu o určení, že sa stará exekúcia zastavuje, a v konečnom dôsledku ani eventuálne rozhodnutie okresného súdu o zastavení exekučného konania v súlade s Exekučným poriadkom (čo sťažovateľ žiada) by pre sťažovateľa neprinieslo priaznivejšie rozhodnutie o trovách exekúcie, pretože si ich neuplatnil. Uvedené vyplýva z podania sťažovateľa z 20. decembra 2019, ktorým okresnému súdu predkladal návrh oprávneného na zastavenie exekučných konaní (I. ÚS 408/2022).

13. Ústavný súd pri posúdení tejto sťažnosti bral do úvahy aj skutočnosť, že o obdobnej ústavnej sťažnosti sťažovateľa (čo sa týka rozsahu a dôvodov) už rozhodol štvrtý senát uznesením

č. k. IV. ÚS 274/2022-28 z 26. mája 2022, ktorým sťažnosť sťažovateľa odmietol jednak z dôvodu, že sťažovateľ nebol oprávnenou osobou ani na podanie sťažnosti proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka o tom, že exekúcia sa zastavila (body 21 a 22 odôvodnenia označeného rozhodnutia), a jednak z dôvodu, že by zrušením napadnutého uznesenia sťažovateľ nedosiahol ani iný výsledok konania, ani priaznivejšie postavenie pri rozhodovaní o trovách exekúcie, pretože si ich sťažovateľ neuplatnil.

14. Ústavný súd ďalej konštatuje, že jednotlivé senáty ústavného súdu rozhodovali o iných obdobných sťažnostiach sťažovateľa súvisiacich s aplikáciou zákona o ukončení niektorých exekučných konaní, pričom dospeli k odlišným právnym záverom, čo vyústilo do zjednotenia právnych názorov v pléne ústavného súdu podľa § 13 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Plénum ústavného súdu v uznesení č. k. PLz. ÚS 1/2023 z 25. januára 2023 okrem iného uviedlo aj právny záver, ktorý je relevantný aj pre posúdenie sťažnosti sťažovateľa, podľa ktorého vecou sťažovateľa ako osobitného subjektu zúčastneného na exekučnom konaní nie je to, či sa exekúcia zastaví, dôvod jej zastavenia alebo to, či sa v nej bude pokračovať. Jeho vecou z pohľadu ústavného je to, aby mu za jeho exekučnú činnosť bola priznaná primeraná odmena a náhrady (bod 16 uznesenia č. k. PLz. ÚS 1/2023 z 25. januára 2023).

15. V tejto súvislosti plénum ústavného súdu tiež zdôraznilo, že právomoc ústavného súdu v konaní o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy proti rozhodnutiu všeobecného súdu je výlučne založená na jeho prieskume z hľadiska dodržania ústavnoprávnych princípov, teda či v rozhodnutí boli chránené základné práva sťažovateľa. To v danom kontexte znamená, že ani prípadná vecná nesprávnosť rozhodnutia všeobecného súdu nie je sama osebe významná, lebo konanie o ústavnej sťažnosti nie je pokračovaním konania na všeobecných súdoch (I. ÚS 140/2017).

16. Keďže uznesením pléna ústavného súdu sú viazané jednotlivé senáty pri rozhodovaní v ďalších obdobných veciach (§ 13 ods. 3 zákona o ústavnom súde), ústavný súd ho aj v kontexte už prijatého právneho posúdenia štvrtým senátom musel zohľadniť pri posúdení dôvodnosti námietok sťažovateľa a ich ústavnej relevancie.

Vzhľadom na už uvádzané skutočnosti ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť smerujúcu proti napadnutému uzneseniu podal sťažovateľ ako neoprávnená osoba, a preto ju pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. e) zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením:

17. Namietané porušenie označených hmotných práv (čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu) spočíva podľa sťažovateľa v tom, že okresný súd nerozhodol o trovách exekúcie samostatným výrokom. Ústavný súd k tomu uvádza, že nebolo možné prehliadnúť rozporné tvrdenie vyššieho súdneho úradníka, ktorý v dôvodoch uznesenia zo 6. októbra 2020 na jednej strane skonštatoval, že v tomto prípade sa o trovách exekúcie nerozhoduje, a následne dodal,

že sťažovateľ nemá na tieto trový nárok, pričom pre ústavný súd z nepochopiteľných dôvodov sa táto skutočnosť nepremietla do samostatného výroku v rámci ním vydaného uznesenia. Keďže však okresný súd o trovách exekúcie záväzne nerozhodol, sťažovateľ má stále možnosť podať samostatný návrh na rozhodnutie, o ktorom okresný súd bude povinný rozhodnúť (obdobne IV. ÚS 274/2022, I. ÚS 408/2022).

18. Z uvedeného vyplýva, že v danom prípade niet príčinnej súvislosti medzi namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a jeho práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu a napadnutým uznesením, preto ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

19. Namietané porušenie čl. 20 ods. 4 ústavy sťažovateľ v ústavnej sťažnosti nielenže neodôvodnil, v rámci svojej argumentácie ho ani nespomenul a vzhľadom na obsah tohto článku ústavy, ktorý upravuje ústavné podmienky vyvlastnenia alebo núteného obmedzenia vlastníckeho práva, ústavný súd ani nevidel žiadnu príčinnú súvislosť medzi napadnutým uznesením okresného súdu a jeho postupom a porušením predmetného článku ústavy. Ústavnú sťažnosť tak bolo potrebné odmietnuť v tejto časti pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.3. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu:

20. K tvrdeniu sťažovateľa o porušení jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov ústavný súd uvádza, že sťažovateľ v predmetnom konaní (keď v priebehu celého konania mohol potenciálne exekučný súd pristúpiť k vydaniu uznesenia o zastavení exekúcie) nevystupoval ako jeho účastník, ale ako orgán verejnej moci, a preto nie je nositeľom označeného základného práva. Ústavný súd už vo vzťahu k tomu istému sťažovateľovi v inej jeho obdobnej veci rozhodol, preto v podrobnostiach odkazuje na svoje skoršie rozhodnutie (pozri II. ÚS 53/2022 a jeho body 13 až 15 a 22). Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. e) zákona o ústavnom súde z dôvodu, že je podaná zjavne neoprávnenou osobou.

21. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v petite nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. februára 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu